

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Park van het kasteel de Schrynmakers

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Park van het kasteel de Schrynmakers

Titel:	Park van het kasteel de Schrynmakers
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Zoutleeuw
Deelgemeente:	Dormaal
Bron:	Schepping: 2013-08-08 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134239
Coördinaten:	Breedte: 5.09249175956 Lengte: 50.8060687613

Primaire tekst

Goed onderhouden landschappelijk park, circa 1,5 hectare, deel van een landgoed van 2 hectare, rond 1900 aangelegd naast een landhuis met een kern uit 1854, dat in 1936 werd vergroot.

Het feodale kasteel van Dormaal, in 1626 in de 'Annales généalogiques de la Maison de Lynden' van Butkens afgebeeld als een imposante burcht met rechthoekige plattegrond en ronde hoektorens, lag aan het einde van de 17de eeuw in puin. Op de Ferrariskaart (1771-1775) wordt langs de Molenbeek, ten zuidwesten van de dorpskern nog een fragment ervan (twee vleugels en twee torens) weergegeven, maar op de Primitieve kadasterkaart circa 1820 is elk spoor verdwenen. Op ansichtkaarten van vóór de Eerste Wereldoorlog duiken te Dormaal nog twee andere, classicistische kastelen op:

- de in de 18de eeuw 'gecastelliseerde' vleugel van het watermolencomplex op de Molenbeek ten zuiden van de Grote Steenweg (Tienen-SintTruiden), als 'Château de Dormael' vermeld op de topografische kaart van Vander Maelen (circa 1850). Philippe de Corswarem heeft er rond 1800 een aquarel van gemaakt;
- en het complex op de hoek van de Grote Steenweg en de Zoutleeuwse Steenweg.

Het enige gebouw met kasteelallures én een substantiële parkaanleg is echter van recente datum en bevindt zich aan de zuidzijde van de Grote Steenweg, 400 m meer naar Tienen toe. De kern van dit gebouw werd opgetrokken in 1854 door een zekere Gustave Blyckaerts, "makelaar in koopwaren" uit Brussel, die het in 1870 substantieel liet vergroten en er een dienstgebouw aan toevoegde. Drie tamme kastanjes (*Castanea sativa*) getuigen van deze vroegste periode. Het was echter advocaat Julien de Schrynmakers – achteraf 'de Dormael' – die rond 1900 het huidige park liet aanleggen en zijn zoon Gustave, burgemeester van Dormaal, die de gebouwen rond 1936 hun huidige uitzicht gaf: symmetrisch, grijsgepleisterd, lisenen met Franse voegen, twee bouwlagen, vijf traveeën, met uitspringende hoektraveeën, mansardedak met oeils-de-boeuf (ook voor de dienstgebouwen), de ingangstravee met portiek en balkon en bekroond met een driehoekig frontonnetje. Aan de achterzijde werd een dwarsvleugel toegevoegd die, dankzij de bepleistering en ondanks het platte dak, met het hoofdvolume een min of meer homogeen geheel vormt.

Op de stafkaart van 1904 wordt het domein ongeveer in zijn huidige vorm en samenstelling getoond: een rechthoekige driehoek van ongeveer twee hectare met de steenweg als hypotenusa. Het kasteel bevindt zich in de oostelijke hoek, op amper 15 m van de steenweg. Nagenoeg de hele ruimte ten westen van het kasteel wordt in beslag genomen door de 'lusttuin'. Deze term verschijnt pas in 1934 in de kadastrale legger, maar de padenstructuur wordt duidelijk getoond op de stafkaart van 1904: een grote en een kleine lus, die samen het silhouet van een paddestoel vormen en gedeeltelijk bewaard bleven. De door deze lussen omschreven open ruimte werd omgeven door hoogstammig plantsoen. Een boomgaard vormde de zuidoostelijke rand van het landgoed.

De verbouwing van 1936 ging gepaard met enkele aanpassingen en toevoegingen in de tuin, een tegemoetkoming aan de 'architectonische' smaak van die tijd en de eisen van het 'moderne' leven. Evenwijdig met de zuidoostgrens van het eigendom en gericht op de 'oksel' van het kasteel werd een recht pad aangelegd, gedeeltelijk afgezoomd door zomerlinden (*Tilia platyphyllos*) en geflankeerd door een met bloemenborders omgeven tennisveld enerzijds, en een bijzonder fraai zwembad anderzijds. Een groot gedeelte van het huidige bomenbestand – bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), veder esdoorn met groen en geel blad (*Acer negundo*, A. n. 'Auratum'), Weymouthden (*Pinus strobus*), witte paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*), gewone robinia (*Robinia pseudoacacia*), Italiaanse populier (*Populus nigra* 'Italica'), hinokischijncipres (*Chamaecyparis obtusa*)... – dateert uit de jaren 1930, maar enkele zilverlinden (*Tilia tomentosa*), een massief goudbonte Ierse taxus (*Taxus baccata* 'Fastigiata Aureomarginata'), een goudbonte reuzenlebensboom (*Thuja plicata* 'Zebrina'), een laagvertakte perelaar (*Pyrus communis*) en de oude kersenboomgaard (*Prunus avium*) aan de zuidpunt van het landgoed, werden waarschijnlijk rond 1900 aangeplant.

Merkwaardige bomen (opname 23 juli 2002)

Het cijfer in vet geeft de stamomtrek in centimeters weer. De omtrek wordt standaard gemeten op 150cm hoogte.

- 1. peer (*Pyrus communis*) **377** (5), laagvertakt
- 2. fijnspar (*Picea abies*) **225**
- 9. zoete kers (*Prunus avium*) **251**
- 10. tamme kastanje (*Castanea sativa*) **342**

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2008

Titel Text: Park van kasteel de Schrynmakers

Grafische documenten

Kasteel de Schrynmakers, resultaat van verbouwingen in de jaren 1930 (Deneef, Roger, 23-07-2002, ©Vlaamse Gemeenschap)

Oude, laagvertakte perelaar bij kasteel de Schrynmakers (Deneef, Roger, 23-07-2002, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschetsen Dormaal 1855 nr. 5, 1870 nr. 5, 1872 nr. 8, 1899 nr. 4, 1930 nr. 5, 1937 nr. 5.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger 212 Dormaal, art. 520 nrs. 3, 5, 6, 15, 18, 19; art. 920 nrs. 6.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oude kadastrale legger 212a Dormaal, art. 920 nr. 6, 123 en 126.

Bouwen door de Eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in Vlaanderen – arrondissement Leuven, Brussel, Ministerie van Nederlandse Cultuur, 1971, p. 99.

BUTKENS Chr., *Annales généalogiques de la maison de Lynden. Verifiées par chartes, tiltres, et aultres bonnes preuves [...]*, Antwerp, Jean Cnobbart, 1626.

VAN LAERE R., *Kastelen op papier. Aquarellen van Limburgse kastelen uit de eerste helft van de negentiende eeuw*, Wijer, Limburgse Studies, 2005, nr. 24.

VERBOUWE A., *Iconografie van Vlaams-Brabant (VII), Kanton Zoutleeuw*, Brussel, Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Vlaams-Brabant, 1950, afb. 3.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120464>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/43191>

Beknopte karakterisering

Datering: derde kwart 19de eeuw, interbellum, vierde kwart 19de eeuw, vóór WO I

Typologie: landhuizen, private parken